

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool te EMBLEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8375

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Chantal VAN GOMPEL

Adres Kloosterstraat 1 - 2520 EMBLEM

Telefoon 03-480.19.29

E-mail dir@sintjozefschool-emblem.be

Website www.sintjozefschool-emblem.be

Bestuur van de instelling VZW Koba De Nete

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap Robke

Adres Venusstraat 3 - 2520 OELEGEM

CLB Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied

Adres Sint-Benedictusstraat 14_B - 2640 MORTSEL

Dagen van het opvolgingsbezoek 04-05-2017, 05-05-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 05-05-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 05-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Guido AERTS

Teamleden Willy DE HERDT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	4
3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	4
3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij / wetenschappen en techniek	5
3.4 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 22-04-2014 tot 25-04-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 25-04-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek

mens en maatschappij

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor mens en maatschappij. Het aanbod is sterk doelgericht. Met een digitaal systeem bewaken de onderwijzers de leerplandoelen. Het onderwijs vertrekt grotendeels vanuit de realiteit en toont voldoende horizontale en verticale samenhang. De evaluatiepraktijk is gunstig in de breedte geëvolueerd.

3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor wetenschappen en techniek. De leerlingen leren heel wat onderzoeksvaardigheden. Ze leren tevens oplossingen zoeken voor technische problemen.

3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij / wetenschappen en techniek

Curriculum	Met ondersteuning van de onderwijsbegeleiding heeft het schoolteam zowel de
Onderwijsaanbod	krachtlijnen als de betreffende leerplandoelen 'wereldoriëntatie' actief
<i>Referentiekader</i>	bestudeerd. Uit de observaties en de gesprekken met de onderwijzers blijkt dat
<i>Planning</i>	de visie van het leerplan goed geassimileerd is in de dagelijkse klaspraktijk. De
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijzers zorgen voor meestal brede thema's waarbij ze meerdere
<i>Samenhang</i>	domeinen met elkaar in verband brengen. De onderwijzers bespreken vooraf
<i>Brede harmonische vorming</i>	met de leerlingen de inhoud van de thema's, waarbij de leerlingen ook
<i>Actief leren</i>	inhouden kunnen aanbrengen. Uit de planningsdocumenten blijkt duidelijk dat
	het aanbod sterk doelgericht is.
	Om het aanbod te bewaken, bracht het team van de lagere afdeling de
	leerplandoelen onder in een interactief digitaal document. Dit document bevat
	alle leerplandoelen gegroepeerd per graad, waaruit de te bereiken doelen
	kunnen gefilterd worden. Deze kerndoelen bevatten zowel kennis- als
	vaardigheidsdoelen. Wanneer de onderwijzers activiteiten hebben
	aangeboden, vermelden ze bij de nagestreefde doelen het overeenkomstig
	thema.
	De leerlingen krijgen veel kansen tot actief leren. Hierdoor is de betrokkenheid
	tijdens het wereldoriënterend onderwijs groot. In het aanbod staan
	onderzoeksvaardigheden centraal.
	De leerlingen maken heel wat uitstappen, geregeld ook met de fiets, in de
	onmiddellijke en brede omgeving van de school. Deze uitstappen worden goed
	voorbereid en nadien uitgebreid verwerkt. Om zich te informeren over de
	mogelijkheden in de gemeente, maken de onderwijzers gebruik van de
	expertise van een collega. Het schoolteam heeft het opzetten van een
	omgevingsboek al overwogen, maar nog niet concreet uitgewerkt.
	Binnen het leergebied is de horizontale samenhang sterk aanwezig, maar soms
	wel wisselend per thema. De onderwijzers zorgen meer sporadisch dan
	systematisch voor samenhang met andere leergebieden. Met muzische
	opvoeding is de samenhang beter duidelijk.
	De onderwijzers bieden activiteiten aan waarbij de leerlingen via een technisch
	proces tot een technische oplossing moeten komen. Er zijn aanzetten om het
	onderwijs meer te richten op STEM (Science – Technology – Engineering –
	Mathematics).
	Om de theoretische kennis van de verkeersregels aan te brengen, hanteren de
	onderwijzers een onderwijsleerpakket. Het initiatief om ook met foto's van
	plaatselijke verkeerssituaties de verkeerstheorie aan te brengen, zorgt voor een
	meer realistisch aanbod en wordt de relatie met het domein 'ruimte' duidelijk.
	Met verscheidene acties sensibiliseert de school de leerlingen en ouders. De
	praktische verkeersvaardigheden oefenen de leerlingen vooral tijdens
	leeruitstappen. In verscheidene fasen trainen de leerlingen hun
	fietsvaardigheden. De oudste leerlingen nemen deel aan een praktische
	verkeersproef en behalen dan een diploma.

Door de sterke nadruk op de leerplandoelen, en door goede afspraken op graadsniveau, is de verticale samenhang duidelijk. De onderwijzers maakten eveneens afspraken over de opbouw en het functioneel gebruik van tijds- en ruimtekaders, waarbij ook de actualiteit een plaats krijgt. De lineaire tijd wordt goed voorgesteld. In het klasbeeld gaat nog minder aandacht naar de voorstelling van de cyclische tijd.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i> <i>Onderwijstijd</i>	De onderwijzers voorzien voldoende onderwijstijd voor het leergebied. Ze houden zich daarbij aan de richtlijnen van de onderwijskoepel. Het klasmanagement is flexibel. In de klassen heerst een goede werksfeer. Om samenwerking tussen de parallelklassen te bevorderen, heeft de directeur de toewijzing van de klaslokalen gereorganiseerd. De onderwijzers van de parallelklassen organiseren meer en meer klasdoorbrekende activiteiten.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De onderwijzers beschikken over voldoende leermiddelen. In de recent gebouwde 'buitenklas' kunnen de leerlingen praktijkproefjes uitvoeren zowel voor het domein natuur als voor techniek. In de daaraan aanpalende schooltuin beschikt iedere klasgroep over een perk om te zaaien en te planten. De leerlingen gebruiken verscheidene materialen: in de klas gebrachte materialen, onderzoeksinstrumenten, informatieve teksten en boeken, en het internet. De school beschikt nog niet over een kindvriendelijk ICT-platform om het zoeken voor de jongere leerlingen te faciliteren of te beveiligen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers groeien in het breed evalueren. In een doelenoverzicht noteren ze welke evaluatiemethode ze zullen hanteren. De door de onderwijzers opgestelde toetsen bevatten zowel vragen als opdrachten die peilen naar kennis, inzichten en relaties. Heel wat doelen worden opgevolgd met observaties. Op dat vlak zijn de onderwijzers nog zoekende hoe ze meer diepgang kunnen brengen. De observaties zijn duidelijk aan de doelen gekoppeld. Ze beogen vooral procesevaluatie. Om aan productevaluatie te doen missen de observaties nog heldere vooraf geformuleerde criteria, zodat zowel onderwijzers de leerlingen, de leerlingen zichzelf of een medeleerling kunnen evalueren.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i> <i>Evenwichtig en volledig</i>	Per thema bezorgen de onderwijzers de ouders informatie over de activiteiten en inhouden. Naast de punten per toets op het rapport schrijven de onderwijzers verbale feedback in een apart mapje, en meer beknopt in een ruimte op het rapport, over wat de leerlingen al dan niet al kennen en kunnen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Door gebruik van activerende werkvormen, meestal in de vorm van groepswork, kunnen de onderwijzers meer directe feedback geven aan leerlingen die het wat moeilijker hebben. Enkele onderwijzers hanteren het coöperatief leren waarbij de leerlingen vooraf een bepaalde rol toebedeeld krijgen. Het overzicht van observaties per leerling geeft vrij duidelijk aan wat de leerlingen kennen en kunnen, maar mist structuur om te kunnen leiden naar een leerlingvolgsysteem.

Kwaliteitszorg De directeur volgt de verbeteringen op de voet op. Met een beurtsysteem controleert zij gemiddeld tweemaandelijks de schriftelijke voorbereidingen van de onderwijzers. Zij heeft bij de meerderheid van de onderwijzers een les wereldoriëntatie bijgewoond. Als voorbereiding op het feedbackgesprek noteren de onderwijzers een uitgebreide zelfreflectie. Door het digitale bewakingssysteem kan de directeur wijzigingen in het aanbod snel opmerken.

3.4 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

De school heeft de organisatie van het beleid over bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne verbeterd. Uit de voorgelegde documenten en het verslag van de jaarlijkse rondgang blijkt een meer gerichte aandacht en een betere systematiek. De school heeft heel wat tekorten weggewerkt. De overblijvende tekorten heeft ze opgelijst. Ze schreef een korte- en langetermijnplanning uit met daarin de offertes en de aangevraagde subsidies.

In 2004 heeft de school een masterplan bij AGION ingediend voor de bouw van een nieuwe kleuterafdeling. Ze heeft zelf al voldoende financiële middelen verworven om het eigen aandeel te bekostigen. De school hoopt over enkele jaren met de bouwwerken te kunnen starten. Na afwerking zal het probleem van de beperkte ruimte voor de kleuterklassen opgelost zijn.

De betrokkenheid van de preventieadviseur bij het aankoop- en indienststellingsbeleid is verbeterd. De school tracht daarbij te werken met een gefaseerd systeem. Ze overweegt in de toekomst gebruik te maken van een digitaal systeem.

De elektrische installatie is aangepast aan de wettelijke normen. De twee keuringsverslagen vermelden geen inbreuken meer.

De school heeft een bijkomend asbestonderzoek laten uitvoeren in een vloer. Uit dit onderzoek bleek dat de vloer geen asbest bevat.

De school heeft voldoende toiletten voor het personeel en voor volwassen bezoekers. Mits een aanpassing van de pictogrammen kan de indeling ervan beantwoorden aan de wettelijke bepalingen zoals vastgelegd in het ARAB.

De onderwijsinspectie verleent een gunstig advies voor het voldoen aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Guido AERTS de inspecteur-verslaggever	Chantal VAN GOMPEL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	